Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/2441

2025 12 10

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2025/2441

2025 m. lapkričio 26 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1806, kiek tai susiję su sustabdymo mechanizmo peržiūra

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ([1]),

kadangi:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1806 ([2]) išvardytos trečiosios šalys, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizas (toliau – vizos reikalavimas), ir trečiosios šalys, kurių piliečiams vizos reikalavimas netaikomas, jei per bet kurį 180 dienų laikotarpį šalyje būnama ne daugiau nei 90 dienų (toliau – vizos reikalavimo netaikymas);

(2) bevizis režimas yra ypač naudingas tiek Sąjungai, tiek trečiosioms šalims. Ekonominiai, socialiniai ir kultūriniai ryšiai su trečiosiomis šalimis kuria gerovę ir tarptautiniu mastu propaguoja Sąjungos, kaip laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, atvirumą ir laisvumą. Tuo požiūriu Sąjungos bendra vizų politika yra vienas iš jos bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis pagrindinių elementų. Kartu dėl kintančių geopolitinių aplinkybių kilo naujų iššūkių, susijusių su beviziu režimu. Siekiant įveikti tuos naujus iššūkius ir šalinti kylančią įvairesnio pobūdžio neteisėtos migracijos, viešosios tvarkos ir saugumo riziką, susijusią su Reglamento (ES) 2018/1806 II priede išvardytomis trečiosiomis šalimis (toliau – trečiosios šalys, kurioms netaikomas vizos reikalavimas), turėtų būti sustiprintas ir turėtų tapti veiksmingesnis vizos reikalavimo netaikymo trečiosios šalies, kuriai netaikomas vizos reikalavimas, piliečiams laikino sustabdymo mechanizmas (toliau – sustabdymo mechanizmas);

(3) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas taikyti sustabdymo mechanizmą, visų pirma reikėtų išplėsti galimų jo aktyvavimo priežasčių aprėptį, pritaikyti atitinkamas ribas bei procedūras ir sugriežtinti Komisijai tenkančią pareigą atlikti stebėseną ir teikti ataskaitas;

(4) Sąjunga yra sudariusi susitarimų dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju su trečiosiomis šalimis, kurioms netaikomas vizos reikalavimas, ir ateityje gali sudaryti daugiau tokių susitarimų. Tais atvejais, kai sustabdymo mechanizmo aktyvuojamas dėl trečiosios šalies, su kuria Sąjunga yra sudariusi tokį susitarimą, jis turėtų būti taikomas nedarant poveikio atitinkamoms nuostatoms dėl tame susitarime nustatytų sustabdymo priežasčių ir procedūrų. Todėl tam, kad vizos reikalavimo netaikymo sustabdymas pagal Sąjungos teisę įsigaliotų laikantis Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų, atitinkamo susitarimo taikymas turi būti tuo pačiu metu sustabdytas Tarybos sprendimu;

(5) dėl būtinybės užtikrinti skubų ir tinkamą atsaką į hibridines grėsmes pagal Sąjungos teisę ir Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus, turėtų būti galima aktyvuoti sustabdymo mechanizmą tais atvejais, kai dėl hibridinių grėsmių, pavyzdžiui, dėl valstybės remiamo migrantų instrumentalizavimo, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/1359 ([3]), kuriuo siekiama destabilizuoti visuomenę ir pagrindines institucijas arba joms pakenkti, kyla rizika arba grėsmė valstybių narių viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;

([1]) 2025 m. spalio 7 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2025 m. lapkričio 17 d. Tarybos sprendimas.

([2]) 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1806, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 303, 2018 11 28, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj).

([3]) 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1359 dėl reagavimo į krizines ir *force majeure* situacijas migracijos ir prieglobsčio srityje, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1147 (OL L, 2024/1359, 2024 5 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

(6) yra ypač svarbu visiškai pasitikėti trečiųjų šalių, kurioms netaikomas vizos reikalavimas, išduotais kelionės, tapatybės ir pirminiais dokumentais. Taip pat labai svarbu, kad tokius dokumentus nebūtų galima lengvai suklastoti ar padirbti. Kadangi trečiųjų šalių, kurioms netaikomas vizos reikalavimas, dokumentų saugumo teisės ar procedūrų sisteminio pobūdžio trūkumai gali kelti riziką arba grėsmę valstybių narių viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, turėtų būti įmanoma sustabdymo mechanizmą aktyvuoti remiantis šia priežastimi;

(7) pagal trečiųjų šalių, kurioms netaikomas vizos reikalavimas, vykdomas pilietybės suteikimo investuotojams programas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems kitu atveju būtų taikomas vizos reikalavimas, leidžiama keliauti į Sąjungą be vizų. Pagal pilietybės suteikimo investuotojams programą pilietybė asmeniui suteikiama mainais už iš anksto nustatytus mokėjimus ar investicijas, tam asmeniui neturint jokio tikro ryšio su atitinkama trečiąja šalimi. Sąjunga gerbia suverenių šalių teisę priimti sprendimus dėl jų pačių natūralizacijos procedūrų, tačiau trečiosios šalys, kurioms netaikomas vizos reikalavimas, turėtų būti atgrasomos nuo naudojimosi galimybe patekti į Sąjungą be vizos kaip priemone individualioms investicijoms pritraukti mainais už pilietybę. Be to, tokių trečiųjų šalių atliekamų išsamių saugumo patikrinimų, tinkamumo tikrinimo procedūrų ir išsamaus patikrinimo, susijusių su pilietybės suteikimo investuotojams programomis, trūkumas kelia ne vieną rimtą pavojų Sąjungos piliečių saugumui, pavyzdžiui, susijusį su pinigų plovimu ir korupcija. Siekiant užtikrinti, kad galimybe patekti į Sąjungą be vizos nebūtų naudojamasi tokiu tikslu, turėtų būti įmanoma sustabdyti vizos reikalavimo netaikymą trečiajai šaliai, kuri nusprendžia vykdyti tokias pilietybės suteikimo investuotojams programas, pagal kurias pilietybė suteikiama asmeniui, neturinčiam jokio tikro ryšio su ta trečiąja šalimi;

(8) trečiosios šalies, kuriai netaikomas vizos reikalavimas, vizų politika, kuri nėra suderinta su Sąjungos vizų politika, kiek tai susiję su trečiųjų šalių, kurioms netaikomas vizos reikalavimas, sąrašu, tai gali lemti neteisėtą migraciją į Sąjungą, visų pirma tais atvejais, kai atitinkama trečioji šalis geografiškai yra labai arti Sąjungos. Todėl aktyvuoti sustabdymo mechanizmą turėtų būti įmanoma tais atvejais, kai, atlikusi vertinimą, Komisija prieina prie išvados, jog tokios trečiosios šalies vizų politikos suderinimo nebuvimas galėtų lemti tai, kad žymiai padaugės atvejų, kai kitų trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai atvykę į pastarosios teritoriją, vėliau neteisėtai atvyksta į valstybių narių teritoriją;

(9) Reglamente (ES) 2018/1806 nustatyta, kurių trečiųjų šalių piliečiams taikomas arba netaikomas vizos reikalavimas. Kai kurie kriterijai, taikomi įvertinti vizos reikalavimo netaikymo tinkamumą, atsispindi kitose to reglamento nuostatose numatytose sustabdymo priežastyse, taip užtikrinant sąsają tarp vizos reikalavimo netaikymo kriterijų ir sustabdymo priežasčių. Todėl šiuo reglamentu peržiūrėtame sustabdymo mechanizme taip pat turėtų būti numatyta galimybė sustabdyti vizos reikalavimo netaikymą esant Sąjungos išorės santykių su trečiąja šalimi, kuriai taikomas vizos reikalavimo netaikymas, pablogėjimui, kurį sukėlė šiurkštūs Jungtinių Tautų Chartijoje nustatytų principų pažeidimai, sunkūs pagrindinių laisvių arba įsipareigojimų, kylančių iš tarptautinės žmogaus teisių teisės arba tarptautinės humanitarinės teisės, pažeidimai, šiurkštūs tarptautinės teisės ir tarptautinių teisinių standartų pažeidimai, tarptautinių teismų sprendimų ir nutarčių nesilaikymas arba priešiški veiksmai, vykdomi prieš Sąjungą ar valstybes nares siekiant destabilizuoti visuomenę arba Sąjungos ar valstybių narių viešajai tvarkai ir vidaus saugumui ypač svarbias institucijas arba joms pakenkti. Tokie priešiški veiksmai galėtų būti užsienio kišimosi į politinius procesus, ekonominės prievartos, kibernetinių operacijų, ekonominio šnipinėjimo ar ypatingos svarbos infrastruktūros sabotažo pasekmė. Be to, atsižvelgiant į tai, kad poveikį patirs Sąjungos išorės santykiai kaip visuma, sustabdymo mechanizmo aktyvavimas turėtų būti išimtinė Komisijos prerogatyva, šiai pasikonsultavus su valstybėmis narėmis, remiantis Sąjungos išorės santykių su trečiąja šalimi, kuriai netaikomas vizos reikalavimas, pablogėjimu. Be to, tais atvejais, kai Komisija svarsto galimybę sustabdyti vizos reikalavimo netaikymą remiantis ta priežastimi, jos vertinime turėtų būti atsižvelgta į galimą sustabdymo poveikį atitinkamos trečiosios šalies piliečiams;

(10) su trečiosiomis šalimis, kurioms netaikomas vizos reikalavimas, sudarytuose susitarimuose dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju gali būti nurodytos kitokios sustabdymo priežastys, nei nustatytosios sustabdymo mechanizme. Todėl taip pat turėtų būti įmanoma sustabdymo mechanizmą aktyvuoti remiantis tomis priežastimis. Tačiau susitarimuose dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju nustatytų sustabdymo priežasčių taikymas turėtų apsiriboti tik tų susitarimų taikymo sritimi;

(11) Komisija kiekvienu konkrečiu atveju turėtų vertinti ribas, kurias pasiekus aktyvuojamas sustabdymo mechanizmas, jei žymiai padaugėja trečiosios šalies, kuriai netaikomas vizos reikalavimas, piliečių, kuriems neleista atvykti į valstybės narės teritoriją arba kurie, kaip nustatyta, yra valstybės narės teritorijoje, nors joje būti neturi teisės, žymiai padaugėja tos trečiosios šalies, kuriai netaikomas vizos reikalavimas ir kurios piliečių prieglobsčio prašymų patenkinimo rodiklis yra mažas, piliečių prieglobsčio prašymų arba su tos trečiosios šalies piliečiais siejamų sunkių nusikalstamų veikų skaičius. Visų pirma Komisija turėtų gebėti įvertinti, ar tais atvejais, apie kuriuos praneša valstybės narės arba remdamasi savo pačios analize, esama konkrečių aplinkybių, kurios suteiktų pagrindą taikyti mažesnes ar didesnes ribas, nei nurodytosios atitinkamose Reglamento (ES) 2018/1806 nuostatose. Savo vertinime Komisija turėtų atsižvelgti, *inter alia*, į neteisėto valstybių narių išorės sienų kirtimo atvejų, nepagrįstų prieglobsčio prašymų ar nusikalstamų veikų, susijusių su trečiųjų šalių, kurioms netaikomas vizos reikalavimas, piliečiais, skaičių, palyginti su paveiktų valstybių narių skaičiumi bei dydžiu, taip pat į tų skaitinių dydžių poveikį paveiktų valstybių narių bendrai migracijos padėčiai, prieglobsčio sistemų veikimui ar vidaus saugumui. Komisija taip pat turėtų atsižvelgti į veiksmus, kurių atitinkama trečioji šalis yra ėmusis siekdama ištaisyti padėtį. Prieš priimdama atitinkamą teisės aktą, Komisija turėtų nuodugniai įvertinti vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo būtinumą, proporcingumą ir pasekmes;

(12) pranešimo Komisijai apie aplinkybes, kurios galėtų prilygti sustabdymo priežasčiai, tikslais valstybės narės turėtų turėti galimybę atsižvelgti į ilgesnius nei dviejų mėnesių ataskaitinius laikotarpius, kad būtų galima nustatyti ne tik staigius atitinkamos padėties pokyčius, bet ir ilgesnio laikotarpio, neviršijančio 12 mėnesių, tendencijas, kuriomis galėtų pagrįsti sustabdymo mechanizmo aktyvavimą;

(13) kai Komisija mano, kad tai būtina, arba kai to paprašo Europos Parlamentas arba Taryba, ji turėtų pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai apie savo vykdomos vizos reikalavimo netaikymo, nustatyto su visomis trečiosiomis šalimis, kurioms taikomas vizos reikalavimo netaikymas, sistemingos stebėsenos rezultatus, remdamasi, *inter alia*, Sąjungos informacinių sistemų, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2226 ([4]) sukurtos atvykimo ir išvykimo sistemos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1240 ([5]) sukurtos Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos, taip pat Sąjungos organų, įstaigų ir agentūrų duomenimis. Tose ataskaitose daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama toms trečiosioms šalims, kurioms netaikomas vizos reikalavimas ir kurios, remiantis Komisijos analize, nebeatitinka vizos reikalavimo netaikymo kriterijų pagal Reglamentą (ES) 2018/1806, kurie yra svarbūs sustabdymo priežastims, arba toms trečiosioms šalims, kurioms netaikomas vizos reikalavimas ir kurios kelia konkrečių problemų, kurių neišsprendus galėtų prireikti aktyvuoti sustabdymo mechanizmą. Visų pirma tikslinga, kad Komisija apsvarstytų galimybę teikti ataskaitas apie trečiąsias šalis, naujai įtrauktas į Reglamento (ES) 2018/1806 II priede pateiktą sąrašą nepradedant dialogo su Sąjunga dėl vizų režimo liberalizavimo, jei mano, kad tai būtina, ypač per pirmuosius keletą metų po teisės akto, kuriuo tokiai trečiajai šaliai nustatomas vizos reikalavimo netaikymas, įsigaliojimo;

(14) tais atvejais, kai sustabdymo mechanizmas aktyvuojamas remiantis tuo, kad trečioji šalis, kurios piliečiams netaikomas vizų reikalavimas, ir su kuria sėkmingai užbaigtas dialogas dėl vizų režimo liberalizavimo, nesilaikė konkrečių reikalavimų dėl išorės santykių ar pagrindinių teisių, kurie buvo taikomi vertinant vizos reikalavimo netaikymo jos piliečiams pagrįstumą, arba dėl Sąjungos išorės santykių su ta trečiąja šalimi, kurios piliečiams netaikomas vizų reikalavimas, pablogėjimo, Komisija turėtų teikti pirmenybę diferencijuotam požiūriui. Pagal tokį požiūrį Komisija tą sustabdymą pirmiausia turėtų taikyti atsakingas pareigas einantiems asmenims, pavyzdžiui, tos trečiosios šalies oficialių delegacijų nariams, tos trečiosios šalies vietos, regionų ir nacionalinių Vyriausybių nariams, tos trečiosios šalies parlamentų nariams arba aukšto rango valstybės ar kariniams pareigūnams, šitaip sumažindama neigiamas pasekmes tos trečiosios šalies plačiajai visuomenei. Komisija turėtų nuolat stebėti, ar aktyvavus sustabdymo mechanizmą buvo pasiekti norimi rezultatai, ir reguliariai apie tai pranešti Europos Parlamentui ir Tarybai;

([4]) 2017 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2226, kuriuo sukuriama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (ES) Nr. 1077/2011 (OL L 327, 2017 12 9, p. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj).

([5]) 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1240, kuriuo sukuriama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 ir (ES) 2017/2226 (OL L 236, 2018 9 19, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

(15) tais atvejais, kai sprendimas laikinai sustabdyti vizos reikalavimo netaikymą priimtas remiantis tuo, kad trečioji šalis, kuriai netaikomas vizų reikalavimas ir su kuria sėkmingai užbaigtas dialogas dėl vizų režimo liberalizavimo, nesilaikė konkrečių reikalavimų dėl išorės santykių ar pagrindinių teisių, kurie buvo taikomi vertinant vizos reikalavimo netaikymo pagrįstumą, arba dėl Sąjungos išorės santykių su ta trečiąja šalimi, kuriai netaikomas vizų reikalavimas, pablogėjimo, ir tas sprendimas yra skirtas tam tikroms tos trečiosios šalies piliečių, einančių atsakingas pareigas, kategorijoms, valstybės narės turėtų imtis visų reikiamų priemonių, kad laikino vizos reikalavimo išimtys nebūtų numatytos visam laikino sustabdymo taikymo laikotarpiui;

(16) tais atvejais, kai Komisija, remdamasi savo analizės rezultatais arba gavusi valstybės narės pranešimą, svarsto galimybę sustabdyti vizos reikalavimo netaikymą, ji, atlikdama vertinimą, turėtų atsižvelgti į sustabdymo poveikį pilietinei visuomenei atitinkamoje trečiojoje šalyje, visų pirma tada, kai žmogaus teisių padėtis toje trečiojoje šalyje yra pablogėjusi;

(17) tais atvejais, kai priimtas sprendimas laikinai sustabdyti vizos reikalavimo netaikymą trečiajai šaliai, turėtų būti nustatytas tinkamas laikotarpis, per kurį Komisija ir atitinkama trečioji šalis turėtų palaikyti sustiprintą dialogą, per kurį būtų siekiama panaikinti vizos reikalavimo netaikymo sustabdymą lėmusias aplinkybes. Tuo tikslu įgyvendinimo aktu priimto laikino sustabdymo trukmė turėtų būti 12 mėnesių, numatant galimybę jį deleguotuoju aktu pratęsti dar 24 mėnesiams. Svarbu, kad Komisija, priimdama tokį deleguotąjį aktą, išsamiai apibūdintų sustiprinto dialogo su atitinkama trečiąja šalimi rezultatą, tos trečiosios šalies ir atitinkamų valstybių narių priimtas priemones ir priežastis, kodėl manoma, kad aplinkybės, dėl kurių taikomas laikinas sustabdymas, nepanaikintos. Tais atvejais, kai iki deleguotojo akto taikymo laikotarpio pabaigos sprendimo nerandama ir Komisija pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl atitinkamos trečiosios šalies nuorodos perkėlimo iš Reglamento (ES) 2018/1806 II priedo į I priedą, Komisija turėtų priimti deleguotąjį aktą, kuriuo laikinas sustabdymas pratęsiamas iki priimto pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto įsigaliojimo. Tačiau tas pratęsimas neturėtų būti ilgesnis nei 24 mėnesiai;

(18) tais atvejais, kai įgyvendinimo aktas, kuriuo laikinai sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas trečiosios šalies piliečiams, priimamas remiantis tuo, kad ta trečioji šalis, kurios piliečiams nebuvo taikomas vizos reikalavimas dėl to, kad buvo sėkmingai užbaigtas dialogas dėl vizų režimo liberalizavimo, nesilaikė konkrečių reikalavimų dėl išorės santykių ar pagrindinių teisių, kurie buvo taikomi vertinant vizos reikalavimo jos piliečiams netaikymo pagrįstumą, arba dėl Sąjungos išorės santykių su ta trečiąja šalimi pablogėjimo, ir tos aplinkybės nėra išnykusios, Komisija turėtų galėti nuspręsti, kad deleguotasis aktas, kuriuo pratęsiamas sustabdymas, taikomas tik tam tikroms trečiųjų šalių piliečių kategorijoms, atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes ir proporcingumo principą. Tais atvejais, kai iki to deleguotojo akto taikymo laikotarpio pabaigos sprendimo nerandama, Komisija turėtų iš naujo įvertinti padėtį ir turėtų galėti nuspręsti dar kartą pratęsti sustabdymą deleguotuoju aktu, kuris taikomas trečiųjų šalių piliečių kategorijoms;

(19) tinkamai pagrįstais atvejais dėl klausimo skubos, pavyzdžiui, siekiant užkirsti kelią masiniam neteisėtai į valstybių narių teritoriją atvykstančių trečiųjų šalių piliečių antplūdžiui arba didelei žalai valstybių narių viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, pagal Reglamentą (ES) 2018/1806 įsteigto komiteto, kuris padeda Komisijai, pirmininkas turėtų apsvarstyti galimybę sutrumpinti komiteto posėdžio sušaukimo laikotarpį ir taikyti rašytinę procedūrą, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 ([6]), nes taip tas komitetas galėtų pateikti savo nuomonę greičiau nei kitu atveju;

(20) laikinas vizos reikalavimo sustabdymas turėtų būti panaikintas, jei jį lėmusios aplinkybės panaikinamos nepasibaigus sustabdymo laikotarpiui. Tuo tikslu Komisija turėtų priimti įgyvendinimo aktą iki sustabdymo laikotarpio pabaigos, jei tas laikotarpis nustatytas įgyvendinimo akte arba deleguotąjį aktą iki sustabdymo laikotarpio pabaigos, jei tas laikotarpis nustatytas deleguotajame akte;

([6]) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(21) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB ([7]); todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(22) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ([8]), kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB ([9]) 1 straipsnio B ir C punktuose nurodytą sritį;

(23) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ([10]), kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B ir C punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB ([11]) 3 straipsniu;

(24) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ([12]), kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B ir C punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES ([13]) 3 straipsniu;

(25) Kipro atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su ja susijęs, kaip tai suprantama 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 1 dalyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) 2018/1806 iš dalies keičiamas taip:

1) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„*8 straipsnis*

1. Nukrypstant nuo 4 straipsnio, vizos reikalavimo netaikymas trečiosios šalies, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, piliečiams gali būti laikinai sustabdomas remiantis atitinkamais objektyviais duomenimis 8a–8f straipsniuose nustatytomis sąlygomis ir tvarka (toliau – sustabdymo mechanizmas).

([7]) 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).

([8]) OL L 176, 1999 7 10, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/oj.

([9]) 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj).

([10]) OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

([11]) 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj).

([12]) OL L 160, 2011 6 18, p. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2011/350/oj.

([13]) 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj).

Sustabdymo mechanizmas gali būti aktyvuotas valstybės narės pranešimu Komisijai pagal 8b straipsnį arba remiantis pačios Komisijos analizės rezultatais pagal 8c straipsnį.

2. Kai yra sudarytas Sąjungos ir trečiosios šalies, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, susitarimas dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju, šio reglamento 8a, 8e ir 8f straipsniai taikomi nedarant poveikio atitinkamoms nuostatoms dėl tame susitarime nustatytų sustabdymo priežasčių ir procedūrų.“;

2) įterpiami šie straipsniai:

„*8a straipsnis*

1. Sustabdymo mechanizmas gali būti aktyvuotas dėl bet kurios iš šių priežasčių:

a) žymiai padaugėja trečiosios šalies, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, piliečių, kuriems neleista atvykti į vienos iš valstybių narių teritoriją arba kurie yra vienos iš valstybių narių teritorijoje, nors joje būti neturi teisės;

b) žymiai padaugėja trečiosios šalies, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, kurios piliečių prieglobsčio prašymų patenkinimo rodiklis yra mažas, piliečių prieglobsčio prašymų;

c) susilpnėja bendradarbiavimas readmisijos srityje su trečiąja šalimi, įtraukta į II priede pateiktą sąrašą, arba esama kitų nebendradarbiavimo readmisijos srityje atvejų;

d) kyla su trečiąja šalimi, įtraukta į II priede pateiktą sąrašą, susijusi didelė rizika ar reali grėsmė valstybių narių viešajai tvarkai arba vidaus saugumui, visų pirma dėl bet kurio iš šių veiksnių:

i) remiantis kompetentingos institucijos pateikta objektyvia, konkrečia ir svarbia informacija bei duomenimis, žymiai padaugėja su tos trečiosios šalies piliečiais siejamų sunkių nusikalstamų veikų;

ii) kyla hibridinių grėsmių;

iii) esama su dokumentų saugumu susijusių teisės ar procedūrų sisteminių trūkumų;

e) trečioji šalis, įtraukta į II priede pateiktą sąrašą, vykdo pilietybės suteikimo investuotojams programą, pagal kurią pilietybė suteikiama asmeniui mainais už iš anksto nustatytus mokėjimus ar investicijas, tam asmeniui neturint jokio tikro ryšio su ta trečiąja šalimi;

f) trečiosios šalies, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, vizų politika nėra suderinta su Sąjungos vizų politika, todėl atitinkamai, visų pirma dėl tos trečiosios šalies geografinio artumo Sąjungai, galėtų kilti pavojus, kad žymiai padaugės atvejų, kai kitų trečiųjų šalių piliečiai, pabuvę pastarosios teritorijoje arba per ją vykę tranzitu, neteisėtai atvyksta į valstybių narių teritoriją;

g) trečiosios šalys, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, dėl to, kad sėkmingai užbaigtas s dialogas su Sąjunga dėl vizų režimo liberalizavimo, nesilaiko konkrečių reikalavimų, kurie grindžiami 1 straipsniu ir kurie buvo taikomi vertinant vizos reikalavimo netaikymą jų piliečiams pagrįstumą;

h) pablogėja Sąjungos išorės santykiai su trečiąja šalimi, įtraukta į II priede pateiktą sąrašą, dėl:

i) tos trečiosios šalies padarytų šiurkščių Jungtinių Tautų Chartijoje nustatytų principų pažeidimų;

ii) tos trečiosios šalies padarytų sunkių pagrindinių laisvių arba įsipareigojimų, kylančių iš tarptautinės žmogaus teisių teisės arba tarptautinės humanitarinės teisės, pažeidimų;

iii) tos trečiosios šalies šiurkščių tarptautinės teisės ir tarptautinių teisinių standartų pažeidimų;

iv) tos trečiosios šalies tarptautinių teismų sprendimų ir nutarčių nesilaikymo, arba

v) tos trečiosios šalies priešiškų veiksmų, vykdomų prieš Sąjungą ar valstybes nares siekiant destabilizuoti visuomenę arba Sąjungos ar valstybių narių viešajai tvarkai ir vidaus saugumui ypač svarbias institucijas, arba joms pakenkti;

i) dėl bet kokios kitos sustabdymo priežasties, nustatytos Sąjungos ir trečiosios šalies, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, sudarytame susitarime dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju, apsiribojant tik atitinkamo susitarimo taikymo sritimi.

2. Šio straipsnio 1 dalies a, b punktų, d punkto i papunkčio ir 4 dalies tikslais žymus padaugėjimas suprantamas kaip padidėjimas, kuris viršija 30 % ribą, išskyrus atvejus, kai Komisija, remdamasi savo tyrimu pagal 8b straipsnio 5 dalį arba savo analize, kaip nurodyta 8c straipsnio 2 dalyje padaro išvadą, kad konkrečiu atveju taikytina kitokia riba. Komisija tokią išvadą tinkamai pagrindžia.

Ne vėliau kaip 2028 m. gruodžio 31 d. Komisija įvertina, kaip buvo įgyvendinta pirmoje pastraipoje nustatyta riba, ir to vertinimo rezultatus pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai. Atliekant vertinimą daugiausia dėmesio skiriama visų pirma tam, ar riba yra aktuali sustabdymo mechanizmo tikslais.

3. Šio straipsnio 1 dalies b punkto tikslais mažas prieglobsčio prašymų patenkinimo rodiklis suprantamas kaip mažesnis nei 20 % prieglobsčio prašymų patenkinimo rodiklis, išskyrus atvejus, kai Komisija, remdamasi savo tyrimu pagal 8b straipsnio 5 dalį arba savo analize, kaip nurodyta 8c straipsnio 2 dalyje, padaro išvadą, kad konkrečiu atveju taikytinas kitoks prieglobsčio prašymų patenkinimo rodiklis. Komisija tokią išvadą tinkamai pagrindžia.

4. 1 dalies c punkto tikslais susilpnėjęs bendradarbiavimas readmisijos srityje su trečiąja šalimi, įtraukta į II priede pateiktą sąrašą, turi būti suprantamas kaip atmestų valstybės narės tai trečiajai šaliai pateiktų readmisijos prašymų dėl tos trečiosios šalies piliečių arba, – kai tai numatyta Sąjungos arba tos valstybės narės ir trečiosios šalies sudarytame readmisijos susitarime, – dėl trečiųjų šalių piliečių, kurie vyko tranzitu per tą trečiąją šalį, procentinės dalies esminis padidėjimas, kai tai pagrįsta tinkamais duomenimis.

5. 1 dalies c punkto tikslais kitais nebendradarbiavimo readmisijos srityje atvejais gali būti laikoma:

a) readmisijos prašymų atmetimas arba jų neišnagrinėjimas laiku, įskaitant atvejus, kai nesuteikiama pagalba nustatant trečiųjų šalių piliečių, dėl kurių valstybė narė yra pateikusi readmisijos prašymus, tapatybę arba kitaip sukuriamos nuolatinės praktinės kliūtys, susijusios su grąžinimo vykdymu;

b) trečiosios valstybės piliečių grįžimo kelionės dokumentų neišdavimas laiku per į II priede pateiktą sąrašą įtraukto readmisijos susitarime, sudarytame su trečiąja valstybe, nustatytus terminus arba atsisakymas priimti Europos kelionės dokumentus, išduotus pasibaigus tokiame readmisijos susitarime nustatytiems terminams;

c) Sąjungos ir trečiosios šalies, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, readmisijos susitarimo nutraukimas arba sustabdymas.

8b straipsnis

1. Valstybė narė gali pranešti Komisijai, jei per ne mažiau kaip 2 ir ne daugiau kaip 12 mėnesių laikotarpį, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu arba paskutiniais dviem mėnesiais iki vizos reikalavimo netaikymo trečiosios šalies, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, piliečiams, įgyvendinimo dienos, ji susiduria su viena ar daugiau aplinkybių, kurios prilygsta 8a straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose ir d punkto i papunktyje numatytai sustabdymo priežasčiai.

2. Valstybė narė gali pranešti Komisijai apie sustabdymo priežastims, numatytoms 8a straipsnio 1 dalies d punkto ii ir iii papunkčiuose bei e, f ir i punktuose, prilygstančių vienos ar daugiau aplinkybių egzistavimą.

3. Pranešimuose, kaip nurodyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, nurodomos priežastys, kuriomis jis grindžiamas. Prireikus tokiuose pranešimuose pateikiami atitinkami duomenys bei statistiniai duomenys ir išsamiai paaiškinama, kokių preliminarių priemonių atitinkama valstybė narė yra ėmusis ištaisyti aplinkybes, dėl kurių buvo pranešimas. Valstybė narė savo pranešime gali nurodyti, kurioms atitinkamos trečiosios šalies piliečių kategorijoms turi būti taikomas pagal 8e straipsnio 1 dalį priimtas įgyvendinimo aktas, nustatydama tai pagrindžiančias išsamias priežastis.

4. Komisija nedelsdama informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie bet kurį pranešimą, gautą pagal 1 ar 2 dalį.

5. Komisija nedelsdama išnagrinėja pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalį pateiktą pranešimą atsižvelgdama į:

a) tai, ar egzistuoja kuri nors iš aplinkybių, prilygstančių 8a straipsnio 1 dalies a, b, c, d, e, f arba i punkte nustatytoms sustabdymo priežastims;

b) bet kurios iš tų aplinkybių paveiktų valstybių narių skaičių;

c) bendrą tų aplinkybių poveikį migracijos padėčiai Sąjungoje, kaip matyti iš valstybių narių pateiktų arba Komisijos turimų duomenų;

d) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1896 (*) įsteigtų Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/2303 (**) įsteigtos Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/794 (***) įsteigtos Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo) arba bet kurios kitos atitinkamos Sąjungos institucijos, įstaigos, organo ar agentūros arba tarptautinės organizacijos parengtas ataskaitas, jei konkrečiu atveju to reikia atsižvelgiant į aplinkybes;

e) valstybės narės pranešime pateiktą bet kurią informaciją dėl galimų priemonių pagal 8e straipsnio 1 dalį;

f) bendrą viešosios tvarkos ir vidaus saugumo klausimą, pasikonsultavusi su atitinkama valstybe nare.

6. Nagrinėdama informaciją pagal 5 dalį, Komisija įvertina vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo būtinumą, proporcingumą ir pasekmes.

7. Apie nagrinėjimo pagal 5 dalį rezultatus Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

8c straipsnis

1. Komisija reguliariai stebi, ar esama aplinkybių, prilygstančių 8a straipsnio 1 dalyje nustatytoms sustabdymo priežastims.

Visų pirma Komisija taip pat stebi, ar II priede išvardytos trečiosios šalys, sėkmingai užbaigusios su Sąjunga dialogą dėl vizų režimo liberalizavimo, toliau laikosi konkrečių 1 straipsniu grindžiamų reikalavimų, kurie buvo taikomi vertinant vizų reikalavimo netaikymo jos piliečiams pagrįstumą.

2. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą, jei išanalizavusi atitinkamus duomenis, ataskaitas ir statistinius duomenis, įskaitant visų atitinkamų Sąjungos institucijų, organų, įstaigų ir agentūrų duomenis, ataskaitas ir statistinius duomenis, turi konkrečios ir patikimos informacijos apie aplinkybių, prilygstančių 8a straipsnio 1 dalyje nustatytoms priežastims, egzistavimą. Tada Komisija imasi būtinų priemonių pagal 8e ir 8f straipsnius.

8d straipsnis

1. Komisija teikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai apie tų trečiųjų šalių, išvardytų II priede sėkmingai užbaigus dialogą su Sąjunga dėl vizų režimo liberalizavimo, stebėseną, atliekamą pagal 8c straipsnio 1 dalį. Tas ataskaitų teikimas vyksta bent kartą per metus septynerius metus nuo teisės akto, kuriuo tos atitinkamos šalies piliečiams netaikomas vizos reikalavimas. Pasibaigus tam laikotarpiui, Komisija toliau teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl stebėsenos, kai ji mano, kad tai būtina, arba kai to paprašo Europos Parlamentas ar Taryba. Tokiose ataskaitose daugiausia dėmesio skiriama trečiosioms šalims, kurios, konkrečia ir patikima informacija pagrįsta Komisijos nuomone, nebeatitinka tam tikrų konkrečių reikalavimų, grindžiamų 1 straipsniu, kurie buvo taikomi vertinant vizų reikalavimo jos piliečiams netaikymo pagrįstumą.

2. Be ataskaitų teikimo pareigų, numatytų šio straipsnio 1 dalyje, Komisija, kai mano, kad tai būtina, arba kai to paprašo Europos Parlamentas ar Taryba, teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai apie stebėseną, vykdomą pagal 8c straipsnio 1 dalį kitų trečiųjų šalių, išvardytų II priede, atžvilgiu.

8e straipsnis

1. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo 12 mėnesių laikotarpiui sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas trečiosios šalies piliečiams, kai:

a) remdamasi savo nagrinėjimu pagal 8b straipsnio 5 dalį arba savo analize, kaip nurodyta 8c straipsnio 2 dalyje, nusprendžia, kad tokie veiksmai yra būtini, arba

b) paprasta valstybių narių dauguma praneša Komisijai apie tai, kad esama aplinkybių, prilygstančių 8a straipsnio 1 dalies a, b, c, d, e, f arba i punkte nurodytoms sustabdymo priežastims.

2. Priimdama 1 dalies a punkte nurodytą sprendimą, Komisija:

a) glaudžiai bendradarbiauja su atitinkama trečiąja šalimi, siekdama rasti alternatyvius ilgalaikius sprendimus dėl atitinkamų aplinkybių ar aplinkybių, prilygstančių sustabdymo priežastims, kurios nustatytos 8a straipsnio 1 dalyje;

b) atsižvelgia į politines aplinkybes, ekonominius reikalus, kuriems gali kilti poveikis, ir vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo padarinius Sąjungos bei valstybių narių ir atitinkamos trečiosios šalies išorės santykiams apskritai ir

c) atsižvelgia į vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo pasekmes atitinkamos trečiosios šalies pilietinei visuomenei, visų pirma tais atvejais, kai žmogaus teisių padėtis toje trečiojoje šalyje yra pablogėjusi.

3. Sustabdymas, numatytas įgyvendinimo akte, priimtame pagal šio straipsnio 1 dalį, taikomas tam tikroms atitinkamos trečiosios šalies piliečių kategorijoms, nustatytoms remiantis atitinkamų rūšių kelionės dokumentais ir, kai tinkama, papildomais kriterijais. Spręsdama, kurioms kategorijoms turi būti taikomas sustabdymas, Komisija, remdamasi turima informacija, įtraukia kategorijas, kurios yra pakankamai plačios, kad veiksmingai padėtų panaikinti sustabdymą lėmusias aplinkybes, kartu paisydama proporcingumo principo ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnyje įtvirtinto diskriminacijos uždraudimo. Įgyvendinimo aktuose, priimtuose pagal šio straipsnio 1 dalį, nustatoma data, kurią įsigalioja vizos reikalavimo netaikymo sustabdymas.

4. Komisija šio straipsnio 1 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų projektą pateikia 11 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui:

a) per vieną mėnesį nuo:

i) pranešimo iš valstybės narės pagal 8b straipsnio 1 dalį gavimo;

ii) Europos Parlamento ir Tarybos informavimo apie 8c straipsnio 2 dalyje nurodytą savo analizę arba

iii) paprastos valstybių narių daugumos pranešimo apie aplinkybių, prilygstančių 8a straipsnio 1 dalies a, b, c, d, e, f arba i punkte nustatytoms priežastims, egzistavimą gavimo;

b) per du mėnesius nuo valstybės narės pranešimo pagal 8b straipsnio 2 dalį gavimo.

Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1–4 dalių, 8b straipsnio ir 8c straipsnio 2 dalies, kai pagrįsta dėl klausimo skubos, Komisija, kuomet turi konkrečios ir patikimos informacijos apie bet kurias aplinkybes, prilygstančias 8a straipsnio 1 dalyje nurodytoms sustabdymo priežastims ir nusprendžia, kad reikia sparčiai imtis veiksmų, ji priima įgyvendinimo aktą, kuriuo visoms arba tam tikroms atitinkamos trečiosios šalies piliečių kategorijoms 12 mėnesių laikotarpiui laikinai sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas. Tokiuose įgyvendinimo aktuose nustatoma data, kurią įsigalioja vizos reikalavimo netaikymo sustabdymas.

Įgyvendinimo aktai, kaip nurodyta šios dalies antroje pastraipoje, priimami laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. 11 straipsnio 1 dalyje numatyto komiteto pirmininkas apsvarsto galimybę sutrumpinti terminą, per kurį turi būti sušauktas komiteto posėdis, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 182/2011 3 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje, ir taikyti to reglamento 3 straipsnio 5 dalyje nurodytą rašytinę procedūrą.

6. Nedarant poveikio 6 straipsniui, sustabdymo laikotarpiu trečiosios šalies piliečių kategorijoms, kurioms taikomas pagal šio straipsnio 1 arba 5 dalį priimtas įgyvendinimo aktas, priklausantys asmenys, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizą.

7. Tais atvejais, kai Komisija pagal šio straipsnio 1 arba 5 dalį priima įgyvendinimo aktą dėl konkrečių reikalavimų, susijusių su išorės santykiais ar pagrindinėmis teisėmis, nesilaikymo 8a straipsnio 1 dalies g punkte nustatytu sustabdymo pagrindu, arba 8a straipsnio 1 dalies h punkte nustatytu pagrindu, kuriuo laikinai sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas trečiosios šalies piliečiams, turintiems diplomatinius, tarnybinius ar oficialius arba specialiuosius pasus, valstybės narės negali numatyti naujų vizos reikalavimo išimčių pagal 6 straipsnio 1 dalies a punktą. Valstybės narės, sudariusios dvišalius susitarimus su atitinkama trečiąja šalimi, imasi būtinų priemonių, kad nebūtų taikomos išimtys, priimtos pagal 6 straipsnio 1 dalies a punktą.

8. Nedarant poveikio šio straipsnio 7 daliai, valstybė narė, kuri pagal 6 straipsnį imasi priemonių, kuriomis numatomos naujos vizos reikalavimo išimtys tam tikrai trečiosios šalies piliečių kategorijai, kuriai taikomas pagal šio straipsnio 1 arba 5 dalį priimtas įgyvendinimo aktas, apie tas priemones praneša pagal 12 straipsnį.

9. Sustabdymo laikotarpiu Komisija užmezga sustiprintą dialogą su atitinkama trečiąja šalimi, kad būtų panaikintos susidariusios aplinkybės. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie dialogo pažangą bei rezultatus ir apie sustabdymo veiksmingumą.

10. Tais atvejais, kai laikiną vizos reikalavimo netaikymo sustabdymą lėmusios aplinkybės panaikinamos dar nesibaigus pagal šio straipsnio 1 ar 5 dalį priimtų įgyvendinimo aktų taikymo laikotarpiui, Komisija, laikydamasi 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, priima įgyvendinimo aktą, kuriuo panaikinamas laikinas sustabdymas.

8f straipsnis

1. Jei trečiosios šalies, kurios piliečiams taikomas pagal 8e straipsnio 1 arba 5 dalį priimtas įgyvendinimo aktas, atžvilgiu toliau išlieka aplinkybės, prilygstančios atitinkamoms sustabdymo priežastims, nustatytoms 8a straipsnio 1 dalyje, ne vėliau kaip likus dviem mėnesiams iki įgyvendinimo akte numatyto dvylikos mėnesių sustabdymo laikotarpio pabaigos Komisija pagal 10 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo iš dalies keičiamas II priedas, siekiant 24 mėnesių laikotarpiui laikinai sustabdyti to priedo taikymą visiems tos trečiosios šalies piliečiams.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, jei 8e straipsnio 1 arba 5 dalyje nurodytas įgyvendinimo aktas, taikomas tos trečiosios šalies piliečiams, buvo priimtas remiantis 8a straipsnio 1 dalies g punkte nustatytu pagrindu, kiek tai susiję su konkrečių reikalavimų dėl išorės santykių ar pagrindinių teisių nesilaikymu, arba 8a straipsnio 1 dalies h punkte nustatytu pagrindu, Komisija, priimdama šio straipsnio 1 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus, gali tam tikrų kategorijų atitinkamos trečiosios šalies piliečiams, paskirtiems pagal 8e straipsnio 3 dalyje nustatytus principus, laikinai sustabdyti II priedo taikymą 24 mėnesiams.

3. Darant 1 dalyje nurodytą pakeitimą šalia atitinkamos trečiosios šalies pavadinimo įterpiama išnaša, kurioje nurodoma, kad tos trečiosios šalies atžvilgiu vizos reikalavimo netaikymas sustabdytas, nurodomas sustabdymo laikotarpis ir, kai taikytina, nustatytos tos trečiosios šalies piliečių, kuriems taikomas sustabdymas, kategorijos. Deleguotasis aktas įsigalioja nuo 8e straipsnio 1 ar 5 dalyje nurodyto atitinkamo įgyvendinimo akto taikymo laikotarpio pabaigos.

Atitinkamai *mutatis mutandis* taikoma 8e straipsnio 7 dalis.

4. Nedarant poveikio 6 straipsniui ir šio straipsnio 3 dalies antrai pastraipai, reikalaujama, kad trečiosios šalies, kuriai taikomas pagal šio straipsnio 1 dalį priimtas deleguotasis aktas, piliečiai sustabdymo laikotarpiu, kirsdami valstybių narių išorės sienas, turėtų vizą.

5. Nedarant poveikio 8e straipsnio 7 daliai, valstybė narė, kuri pagal 6 straipsnį imasi priemonių numatyti naujas vizos reikalavimo išimtis tam tikrai trečiosios šalies piliečių kategorijai, kuriai taikomas pagal šio straipsnio 1 dalį priimtas deleguotasis aktas, apie tas priemones praneša pagal 12 straipsnį.

6. Iki pagal 1 dalį priimto deleguotojo akto taikymo laikotarpio pabaigos Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl laikino vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo taikymo, Komisijos ir atitinkamos trečiosios šalies dialogo ir priemonių, kurių imtasi siekiant panaikinti aplinkybes, lėmusias laikiną vizos reikalavimo netaikymo sustabdymą.

Kartu su ataskaitomis, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje, gali būti pateiktas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas šis reglamentas siekiant nuorodą į atitinkamą trečiąją šalį perkelti iš II priedo į I priedą. Tokiu atveju Komisija pagal 10 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo iš dalies keičiamas II priedas siekiant pagal šio straipsnio 1 dalį priimtu deleguotuoju aktu nustatytą vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo laikotarpį pratęsti iki pakeitimo, kuriuo atitinkama trečioji šalis perkeliama į I priedą, įsigaliojimo. Tas pratęsimas neviršija 24 mėnesių laikotarpio Atitinkamai iš dalies pakeičiama nuorodą lydinčioji išnaša.

Tais atvejais, kai dėl tebesitęsiančių aplinkybių, prilygstančių 8a straipsnio 1 dalies g punkte nustatytoms sustabdymo priežastims, kiek tai susiję su konkrečių reikalavimų dėl išorės santykių ar pagrindinių teisių nesilaikymu, arba dėl aplinkybių, prilygstančių 8a straipsnio 1 dalies h punkte nustatytoms sustabdymo priežastims, pagal šio straipsnio 1 dalį priimtas deleguotasis aktas pagal šio straipsnio 2 dalį buvo taikomas trečiosios šalies piliečiams, turintiems diplomatinius, tarnybinius ar pareiginius arba specialiuosius pasus, Komisija ataskaitoje, susijusioje su tuo deleguotuoju aktu, gali nurodyti, kad reikia priimti papildomą deleguotąjį aktą, kuriuo sustabdymo laikotarpis būtų pratęstas dar 24 mėnesių laikotarpiui. Tuo atveju *mutatis mutandis* taikomos šios dalies pirma ir antra pastraipos.

7. Tais atvejais, kai laikiną vizos reikalavimo netaikymo sustabdymą lėmusios aplinkybės panaikinamos nepasibaigus pagal šio straipsnio 1 ar 5 dalį priimto deleguotojo akto taikymo laikotarpiui, Komisija pagal 10 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kad iš dalies pakeistų II priedą, siekiant panaikinti laikiną sustabdymą.

(*) 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL L 295, 2019 11 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

(**) 2021 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2303 dėl Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 439/2010 (OL L 468, 2021 12 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj).

(***) 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj).“;

3) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. 8f straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2017 m. kovo 28 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 7 straipsnio f punkte ir 8f straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

c) 8 dalis pakeičiama taip:

„8. Pagal 8f straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2025 m. lapkričio 26 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkė*
R. METSOLA	M. BJERRE